

คู่มือการจัดทำโครงการคุณธรรม กิจกรรมหนึ่งห้องเรียนหนึ่งโครงการคุณธรรม โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี

ขั้นตอนในการทำโครงการคุณธรรม

ขั้นตอนที่ ๑ การตระหนักรู้และพิจารณาเลือกหัวเรื่องหรือประเด็นปัญหา

การตระหนักรู้และพิจารณาเลือกหัวเรื่องหรือประเด็นปัญหา เป็นการสำรวจและสังเกต สภาพปัญหาต่างๆ จากเพื่อนนักเรียน ปัญหาที่พบเห็นในห้องเรียน โรงเรียน วัด และชุมชน แล้วช่วยกันระดมความคิดต่อปัญหาที่เกิดขึ้นให้ได้มากที่สุด แล้วมาอภิปรายกันในกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มย่อยก็ได้ (อาจทำให้สนุกในลักษณะโถ้วาทีหรืออวาทีกก็ได้) เพื่อเลือกประเด็นปัญหาที่มีความสนใจ หรืออยากจะแก้ปัญหาที่มากที่สุด เพื่อนำมาตั้งเป็นประเด็นสำหรับทำโครงการ

**** ข้อเสนอแนะ ในภาวะวิกฤตการระบาดของไวรัสโควิด 19 งานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขอแนะนำให้ทำโครงการคุณธรรมรูปแบบของออนไลน์ เช่น เผยแพร่ความรู้ออนไลน์, การจัดทำ E-book, การทำสื่อการสอนการใช้แอปพลิเคชันต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่สังคม เป็นต้น**

ขั้นตอนที่ ๒ การรวบรวมประมวลข้อมูลและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

เป็นขั้นตอนของการระดมความคิดวางแผนงานในเบื้องต้น โดยเริ่มจากการร่วมกันพิจารณาวิเคราะห์สภาพปัญหาแล้วสืบสาวไปหาสาเหตุและปัจจัยร่วมต่างๆ การวางเป้าหมายและวิธีการแก้ปัญหา แล้วประมวลสิ่งที่วิเคราะห์ได้ทำเป็นผังมโนทัศน์

การระดมความคิดในขั้นตอนที่ ๑ แล้วเลือกมา ๑ อย่างนั้น ครูที่ปรึกษาควรให้ผู้เรียนช่วยกันระดมความคิดกันต่อเพื่อตอบคำถาม ๕ ข้อต่อไปนี้

๑. **“ปัญหา”** ที่เลือกเป็นประเด็นเริ่มต้นทำโครงการ คืออะไร? ระบุสภาพปัญหาให้ชัดเจน (ปัญหา มักเป็นสภาพการณ์ที่ผิดปกติ ไม่ดี ไม่น่าพอใจ หรือเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ พฤติกรรมที่ผิดศีลธรรม/กฎระเบียบ หรือผิดจากมารยาทที่ถูกต้อง เป็นต้น)

๒. **ปัญหานั้นมี “สาเหตุ”** มาจากอะไร? วิเคราะห์ร่วมกันต่อว่าอะไรเป็นสาเหตุต้นตอที่แท้จริง อะไรเป็นปัจจัยร่วม? อะไรเป็นปัจจัยแวดล้อมภายนอก อะไรเป็นปัจจัยภายใน

๓. **“เป้าหมาย”** ของการแก้ปัญหาคืออะไร? ควรให้ช่วยกันเริ่มคิดจากการวางเป้าหมาย ระยะสั้น-ระยะกลางก่อน โดยเริ่มจากการช่วยกันระบุเป้าหมายเชิงปริมาณว่าเกี่ยวข้องกับบุคคลหรือสิ่งของแวดล้อมใดบ้าง? จำนวนหรือปริมาณเท่าใด? มีขอบเขตระยะเวลา -พื้นที่การทำงานเท่าใด? แล้วช่วยกันตั้ง **เป้าหมายเชิงคุณภาพ** ว่าต้องการให้กลุ่มเป้าหมายเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างไรบ้าง? ให้เกิดการพัฒนา **จิตใจ** หรือพัฒนาปัญญาอย่างไรบ้าง? หรือให้เกิดสิ่งของ/สภาพแวดล้อมที่พึงประสงค์อย่างไรบ้าง?

๔. **“ทางแก้”** หรือวิธีการดำเนินงาน เพื่อไปสู่เป้าหมายนั้น มีแผนงาน อย่างเป็นขั้น อย่างเป็นตอน อย่างไรบ้าง? ให้ช่วยกันวางแผนการทำงานที่จะสามารถทำได้ทั้ง ๒ ระยะ ทั้งเฉพาะหน้าในระยะเวลา ๓ เดือนในช่วงเทอม ๑ และระยะที่ ๒ ในช่วงเทอม ๒ อีกประมาณ ๓ - ๔ เดือน

๕. การดำเนินงานโครงการดังกล่าวนี้ มีการใช้ “**หลักธรรมและแนวพระราชดำริ**”
อะไรบ้าง?* (หากผู้เรียนยังจำหัวข้อธรรมะที่แน่นอนไม่ได้ หรือจำพระราชดำรัสที่ถูกต้องไม่ได้ ก็ให้ใช้ถ้อยคำ
ง่ายๆ ที่อธิบายให้เข้าใจได้แทนไปก่อน แล้วไปค้นคว้าเพิ่มเติมต่อในภายหลังก็ได้)

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดทำร่างโครงการ

ขั้นตอนนี้เป็นการคิดพิจารณาวางแผนงานในรายละเอียดและภาพรวมทั้งหมด โดยนำข้อมูลที่รวบรวมและ
ประมวลได้ทั้งหมดนั้นมาเรียบเรียงและจัดทำเป็นเอกสารร่างโครงการ ที่มีหัวข้อต่างๆ อย่างน้อย ๑๓ หัวข้อ (อาจ
ปรับปรุงได้ตามความเหมาะสม) ดังนี้

(๑) **ชื่อโครงการ** (ชื่อโครงการเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ชื่อควรสั้นกระชับสื่อความให้
เข้าใจได้ง่ายว่าโครงการเกี่ยวกับเรื่องอะไร ทำให้จดจำได้ง่าย)

(๒) **กลุ่มเยาวชนผู้รับผิดชอบโครงการ และสถานศึกษา**

(๓) **ที่ปรึกษาโครงการ**

(๔) **วัตถุประสงค์** (ไม่ควรเกิน ๕ ข้อ)

(๕) **สถานที่และกำหนดระยะเวลาดำเนินการ**

(๖) **ผังมโนทัศน์** สรุปภาพรวมของร่างโครงการทั้งหมดเป็นผังมโนทัศน์ ใน ๑ หน้ากระดาษ

(๗) **สาระสำคัญของโครงการ** (คำอธิบายสาระสำคัญของโครงการโดยย่อ ๕ - ๑๐ บรรทัด)

(๘) **การศึกษาวิเคราะห์**

(๘.๑) **ปัญหาและสาเหตุ** (ประมวลข้อมูลสภาพปัญหา แล้ววิเคราะห์สืบสาวหา
สาเหตุและปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกัปัญหา เพื่อให้เห็นที่มาและความสำคัญของโครงการ)

(๘.๒) **เป้าหมายและทางแก้** (วางเป้าหมายของการแก้ปัญหาทั้งเชิงปริมาณและ
คุณภาพ)

(๘.๓) **หลักการและหลักธรรมที่นำมาใช้** (แสดงหลักธรรมและแนวพระราชดำริ หรือ
หลักวิชาการต่างๆ ที่นำมาใช้ พร้อมอธิบายความหมายโดยย่อ แล้วอธิบายเชื่อมโยงกับการ
ดำเนินการโครงการ อย่างสอดคล้องเป็นเหตุเป็นผล)

(๙) **วิธีการดำเนินงาน** (แสดงวิธีการดำเนินงานเป็นข้อๆ หรือเป็นแผนผังที่มีคำอธิบายที่ชัดเจน)

(๑๐) **งบประมาณและแหล่งที่มาของงบประมาณ** (แสดงงบประมาณโครงการและ
แหล่งที่มา หากมีการระดมทุนเพิ่ม ให้บอกแผนงานหรือวิธีการระดมทุนด้วย)

(๑๑) **ผลที่คาดว่าจะได้รับ** (ผลโดยตรงและผลกระทบที่ต่อเนื่องออกไป)

(๑๒) **ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ปรึกษา**

(๑๓) **ความคิดเห็นและความรู้สึกของประธานกลุ่มเยาวชนผู้รับผิดชอบโครงการ**

ขั้นตอนที่ ๔ การดำเนินการโครงการ

ขั้นตอนนี้เป็นการนำร่างโครงการมาปฏิบัติจริงไปตามลำดับขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน ซึ่งจะมีทั้ง
ในส่วนที่แบ่งงานและดำเนินงานกันในระหว่างสมาชิกในกลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการ และงานในส่วนที่สร้างการมี
ส่วนร่วมให้กับเพื่อนนักเรียนอื่นหรือบุคคลต่างๆ ที่เข้ามาช่วยทำงานในด้านต่างๆ ตลอดจนการจัดกิจกรรม
รณรงค์ขยายการมีส่วนร่วมออกไปสู่ชุมชน

อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาการทำงานจริง ที่ลงแรงทำงานด้วยความมุ่งมั่นทุ่มเทอย่างต่อเนื่องนั้น ไม่
ควรน้อยกว่า ๒ เดือน จึงจะทำให้กระบวนการเรียนรู้แบบโครงการคุณธรรมได้ผลเต็มที่

ขั้นตอนที่ ๕ การสรุปประเมินผลและเขียนรายงาน

จากการดำเนินงาน ในขั้นตอนที่ ๔ นั้นให้กลุ่มเยาวชนได้ทำการประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงาน เพื่อนำมาใช้จัดทำเป็นเอกสารและสื่อการนำเสนอโครงการ ซึ่งเป็นภาระงานที่ต้องนำส่งโรงเรียน ๔-๖ รายการ ดังนี้

(๑) เล่มรายงานโครงการ

(๒) สรุปย่อโครงการ

(๓) แผ่นพืชนำเสนอโครงการ

(๔) สื่อ Presentation เช่น PowerPoint หรือ VCD (เวลาไม่เกิน ๗ นาที)

(๕) การจัดบอร์ดแสดงผลงานหน้าชั้นเรียนของแต่ละห้อง (ทุกห้องเรียน) และ/หรือแผ่นป้าย

นิทรรศการโครงการ (เฉพาะโครงการที่ได้รับคัดเลือก)

(๖) เว็บไซต์ (เฉพาะโครงการที่ได้รับคัดเลือก)

ขั้นตอนที่ ๖ การนำเสนอโครงการ

การนำเสนอโครงการเป็นทักษะที่สำคัญของผู้รับผิดชอบโครงการทุกคนที่จะต้องทำหน้าที่เป็น กัลยาณมิตร ทำการสื่อสารและถ่ายทอดความดีงามจากโครงการของตนเองออกสู่การรับรู้ของบุคคลอื่นและ สาธารณะ สมาชิกทุกคนในกลุ่มควรทำความเข้าใจในรายละเอียดและภาพรวมของโครงการทั้งหมด แล้ว ชักซ้อมการนำเสนอในประเด็นสำคัญๆ ไว้เพื่อเตรียมตัวสำหรับการนำเสนอบนเวที การสัมภาษณ์ซักถาม และการนำเสนอหน้าแผ่นป้ายนิทรรศการโครงการ ให้คณะกรรมการและผู้มาชมนิทรรศการโครงการสามารถ เข้าใจได้ในระยะเวลาอันจำกัด

ในกรณีของโรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี ทุกห้องเรียนให้ครูที่ปรึกษากำกับดูแลให้มีการจัดนำเสนอ โครงการคุณธรรมที่บอร์ดหน้าชั้นเรียน และหรือแผ่นป้ายนิทรรศการโครงการตามความเหมาะสม ในสัปดาห์ สุดท้ายของภาคเรียน (ก่อนสอบปลายภาค)

ภาระชิ้นงานที่โรงเรียนต้องการ

๑. เล่มรายงานโครงการ จัดพิมพ์ให้มีจำนวนหน้า ๒๐-๕๐ หน้ากระดาษขนาด A๔ ไม่รวมปก โดยแสดงเนื้อหา บทและหัวข้อต่างๆ ตามที่กำหนด ดังนี้

(๑) ปกหน้า

๑) ปกนอก (แสดงชื่อโครงการเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ, ชื่อกลุ่มเยาวชน ผู้รับผิดชอบโครงการ, ชื่อสถานศึกษา, ชื่อสังกัด โดยระบุ สพท., และพิมพ์ระบุว่า รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการประกวดโครงการคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ ประจำปีการศึกษา..... ระดับมัธยมศึกษา ที่จัดโดย กลุ่มกัลยาณมิตรเพื่อการเสริมสร้างเครือข่ายวิถีพุทธ (กคพ.)

๒) ปกใน (แสดงชื่อโครงการเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ, รายชื่อสมาชิกกลุ่มเยาวชนผู้รับผิดชอบโครงการโดยระบุ ชื่อ-นามสกุล ตำแหน่ง ชั้นเรียน, ชื่อ-ฉายา-นามสกุลพระสงฆ์ที่ปรึกษา โดยระบุวัดและที่ตั้งของวัด หมายเลขโทรศัพท์/E-mail, ชื่อผู้บริหารและครูที่ปรึกษาโดยระบุ ตำแหน่ง หมายเลขโทรศัพท์/E-mail, ชื่อสถานศึกษา ที่ตั้ง หมายเลขโทรศัพท์/โทรสาร/E-mail/เว็บไซต์(ถ้ามี))

(๒) กิตติกรรมประกาศ

(๓) บทคัดย่อ (สรุปย่อเนื้อหาและประเด็นสำคัญของโครงการเป็นความเรียงใน ๑ หน้ากระดาษ)

(๔) ผังมโนทัศน์ (สรุปภาพรวมของโครงการทั้งหมดเป็นผังมโนทัศน์ ใน ๑ หน้ากระดาษ)

(๕) บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ที่มาและความสำคัญ (อธิบายความเป็นมา แรงบันดาลใจ หรือเหตุผล ที่ทำให้คิดทำโครงการขึ้น)

๑.๒ วัตถุประสงค์ (แสดงจุดมุ่งหมายของการทำโครงการ เป็นรายชื่อ ไม่ควรเกิน ๕ ข้อ)

๑.๓ ขอบเขตการศึกษาเรียนรู้ (ระบุ กลุ่มเป้าหมาย กำหนดระยะเวลาและสถานที่ในการดำเนินการโครงการ)

(๖) บทที่ ๒ การดำเนินการโครงการ

๒.๑ วิธีการดำเนินงาน (อธิบายวิธีการดำเนินงาน, แสดงแผนผังขั้นตอนการดำเนินงาน, แสดงปฏิทินหรือกำหนดการดำเนินงาน และ/หรือ มีรูปภาพประกอบ)

๒.๒ งบประมาณ (แสดงรายการค่าใช้จ่ายโดยแยกเป็นรายหมวดและยอดรวม)

๒.๓ แหล่งที่มาของงบประมาณ (กรณีที่มีการระดมทุนหรือหางบประมาณเพิ่มเติมขึ้นเอง ให้อธิบายถึงวิธีการระดมทุนหรือการเข้าถึงแหล่งงบประมาณนั้นโดยย่อด้วย)

๒.๔ อุปสรรคความผิดพลาดและการแก้ปัญหา (อธิบายถึงอุปสรรคปัญหาหรือข้อขัดข้องต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินการโครงการ และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า แล้วสรุปเป็นบทเรียนที่ได้จากการเผชิญปัญหานั้นๆ)

(๗) บทที่ ๓ ผลการดำเนินงาน (แสดงผลการดำเนินงานโดยการอธิบายพร้อม รูปภาพ และ/หรือ มีสถิติ ตาราง หรือแผนภูมิ ประกอบ)

(๘) บทที่ ๔ การศึกษาวิเคราะห์

๔.๑ ปัญหาและสาเหตุ (ประมวลข้อมูลสภาพปัญหา แล้ววิเคราะห์สืบสาวหาสาเหตุของปัญหา)

๔.๒ เป้าหมายและทางแก้ (วิเคราะห์เชื่อมโยงเป้าหมายของโครงการกับวิธีการดำเนินงาน ว่าเป็นหนทางไปสู่เป้าหมายที่วางไว้อย่างไร อย่างเป็นเหตุเป็นผล)

๔.๓ หลักการและหลักธรรมที่นำมาใช้ (แสดงหลักธรรมและแนวพระราชดำริ หรือหลักวิชาการต่างๆ ที่นำมาใช้ พร้อมอธิบายความหมายโดยย่อ แล้วอธิบายเชื่อมโยงกับโครงการ อย่างเป็นเหตุเป็นผล)

๔.๔ ประเมินผลการดำเนินงาน (แสดงหรืออธิบายเหตุผลว่า ผลการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการหรือไม่ เพียงใด เพราะเหตุใด และ/หรือแสดงสถิติประกอบ(ถ้ามี))

๔.๕ การประเมินตนเอง (สมาชิกกลุ่มเยาวชนผู้รับผิดชอบโครงการทุกคน แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกต่อการพัฒนาตนเอง หรือความประทับใจต่อสิ่งที่ได้เรียนรู้ระหว่างการดำเนินการโครงการ)

๔.๖ การประเมินและวิจารณ์โดยผู้อื่น (แสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ คำวิจารณ์ และข้อเสนอแนะ ของผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์และพระสงฆ์ที่ปรึกษาโครงการ ๓ ท่าน และ/หรือ บุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องอีกไม่เกิน ๕ คน เช่น ผู้ปกครอง, เพื่อนนักเรียนคนอื่นที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่ม, คนในชุมชน)

(๙) บทที่ ๕ บทสรุปและข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการดำเนินการโครงการ (อธิบายสรุปภาพรวมของโครงการทั้งหมดเชื่อมโยงสู่กระบวนการเรียนรู้และพัฒนาคุณธรรมตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการคุณธรรม)

๕.๒ แผนการดำเนินงานในอนาคตและข้อเสนอแนะ (แผนการดำเนินงานในภาคการศึกษาต่อไป)

(๑๐) เอกสารอ้างอิง (ถ้ามี)

(๑๑) ภาคผนวก (ถ้ามี)

๒. สรุปย่อโครงการ ใน ๑ หน้ากระดาษ และสรุปรูปภาพโครงการ ใน ๑ หน้ากระดาษ สรุปย่อโครงการ ทั้งหมดและรูปภาพประกอบลงใน ๒ หน้ากระดาษขนาด A๔ (ใส่ไว้ในเล่มโครงการ)

(ตัวอย่าง สรุปย่อโครงการใน ๑ หน้ากระดาษ)

ชื่อกิจกรรม: มุทิตาปัญญาชน โดยกลุ่ม ดาวห้าแฉก โรงเรียน เทพศิรินทร์ นนทบุรี สพม เขต ๓	
หลักธรรมสำคัญ: พรหมวิหาร๔ พระราชดำรัส: “...สังคมใดก็ตาม ถ้ามีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูลกัน ด้วยความมุ่งมั่นจริงจังต่อกัน สังคมนั้นย่อมเต็มไปด้วยไมตรีจิต มิตรภาพ มีความร่มเย็นเป็นสุข น่าอยู่...” พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานเพื่อเชิญลงพิมพ์ในนิตยสารที่ระลึกครบ ๓๖ ปี ของสโมสรไลออนส์แห่งประเทศไทยฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๘	
ประเด็นปัญหาหลัก : พระสงฆ์ในวัดไม่เพียงพอต่อการสอน ขาดแคลนแรงงานในการจัดกิจกรรม ทำสื่ออุปกรณ์ และกิจกรรมกระตุ้นความสนใจนักเรียน กลุ่มเป้าหมาย : นักเรียนโรงเรียนอนุบาลบางกรวยวัดศรีประวัติ จำนวน ๖๕ คน ระยะเวลาในการดำเนินการ : ๓ ภาคเรียน กิจกรรมเด่น : ให้น้องๆทำแบบฝึกหัดและกิจกรรมนันทนาการ ผลที่เกิดขึ้น : น้องๆให้ความร่วมมือในกิจกรรมทุกกิจกรรม	
ผู้รับผิดชอบ : นางสาวเข็มจิรา ขอบอรัญ (หัวหน้ากลุ่ม) นางสาวนริสา ถาอิน (รองหัวหน้ากลุ่ม) นายภูษณ ทรายงาม นายวรินทร์ มากะเรื่อง นายเข้มทัต สุทธิประภา (เลขานุการ)	พระสงฆ์ที่ปรึกษา: พระมหาภิกขิตพิพัทธ์ ยติธโร ผู้บริหารที่ปรึกษา: นายสมชาย ปิ่นทอง ครูที่ปรึกษา: ครูเสาวนิต เดชคง ครูรุจน์ หาเรือนทอง

๓. แผ่นพับ (Brochure) สรุปโครงการ (ถ้ามี)

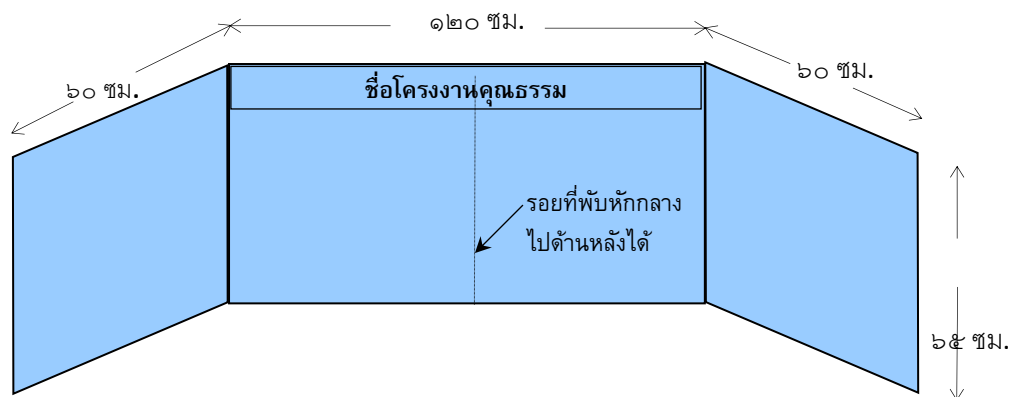
สรุปโครงการทั้งหมดลงใน ๑ แผ่นกระดาษขนาด A๔ ที่พับ ๓ ส่วน ที่พิมพ์ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง โดยออกแบบและพิจารณาเลือกเนื้อหา รูปภาพ ตารางหรือแผนภูมิประกอบ ให้สวยงามสำหรับเผยแพร่

๔. สื่อ Presentation ทางคอมพิวเตอร์หรือ VCD นำเสนอโครงการ (ถ้ามี)

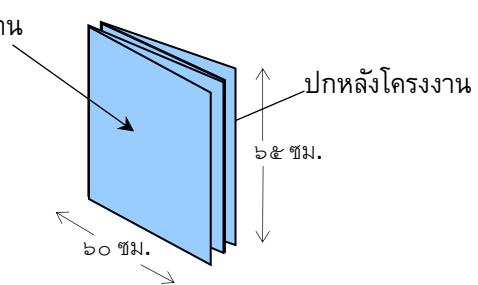
เล่าเรื่องแสดงภาพรวมและเจาะประเด็นสำคัญของโครงการลงในสื่อ Presentation ทางคอมพิวเตอร์ในระยะเวลาไม่เกิน ๗ นาที โดยสามารถจัดทำเป็นภาพเคลื่อนไหววีดิทัศน์ (VCD) หรือ เป็นแผนภาพการนำเสนอ ด้วยโปรแกรมจำพวก presentation เช่น PowerPoint ก็ได้

๕. แผ่นป้าย (Board) นิทรรศการโครงการ (จัดบอร์ดในห้องเรียน/โรงเรียนพิจารณาคัดเลือก)

แสดงภาพรวมและสรุปสาระสำคัญของโครงการทั้งหมด ได้แก่ ชื่อโครงการ สถานศึกษา รายชื่อที่ปรึกษาและกลุ่มเยาวชนผู้รับผิดชอบโครงการ บทคัดย่อ ผังมโนทัศน์ วิธีการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ข้อมูลสถิติ การประเมินผลสรุปผล เป็นต้น โดยมุ่งเน้นการจัดแสดงเป็น แผนผัง แผนภูมิ รูปภาพ ตาราง สัญลักษณ์ ฯลฯ ที่ทำให้ผู้ชมเข้าใจได้โดยไว โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และเทคนิคทางศิลปะมาช่วยนำเสนอให้เกิดการสื่อความได้ง่าย ชัดเจน และน่าสนใจ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัสดุที่แนะนำ: ใช้พลาสติกลูกฟูกหนา ๓หรือ๕ มม.
ถ้าทำได้ถูกต้องตามที่กำหนดจะสามารถพับแผ่นป้าย
สลับกันได้เป็น ๔ ทบ มีลักษณะเป็น Big Book ขนาด
ประมาณ ๖๐ x ๖๕ เซนติเมตร ดังรูป

แหล่งเรียนรู้โครงการคุณธรรมเพิ่มเติม

1. เว็บไซต์ <http://moralschools.org/download/?fbclid=IwAR2-4vYA8yfGPviBovqPMPUJ0TEMvXd9U0LUn3bhKSO26c9V-dvtEqXvtM>
2. เว็บไซต์ <http://moralproject-krooboy.wattaopoon.ac.th/home/neuxha-xbrm-rongreiyn-khunthrrm-khru-laea-nakreiyn>
3. เว็บไซต์ <http://moralschool-sri2.wattaopoon.ac.th/home/khumux-kar-phost-khaw-laea-phaph-kickrrm>
4. เว็บไซต์ <http://www.vithebuddha.com/files/news/HandbookMP20130.doc>

ภาคผนวก

ใบงานที่ 1 ทดสอบความเข้าใจคุณธรรมและจริยธรรม

กลุ่มที่.....ชื่อกลุ่ม.....

ชื่อ.....นามสกุล.....โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี

คำชี้แจง พิจารณาข้อความตามรายการแล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่เป็น “คุณธรรม” หรือ “จริยธรรม”

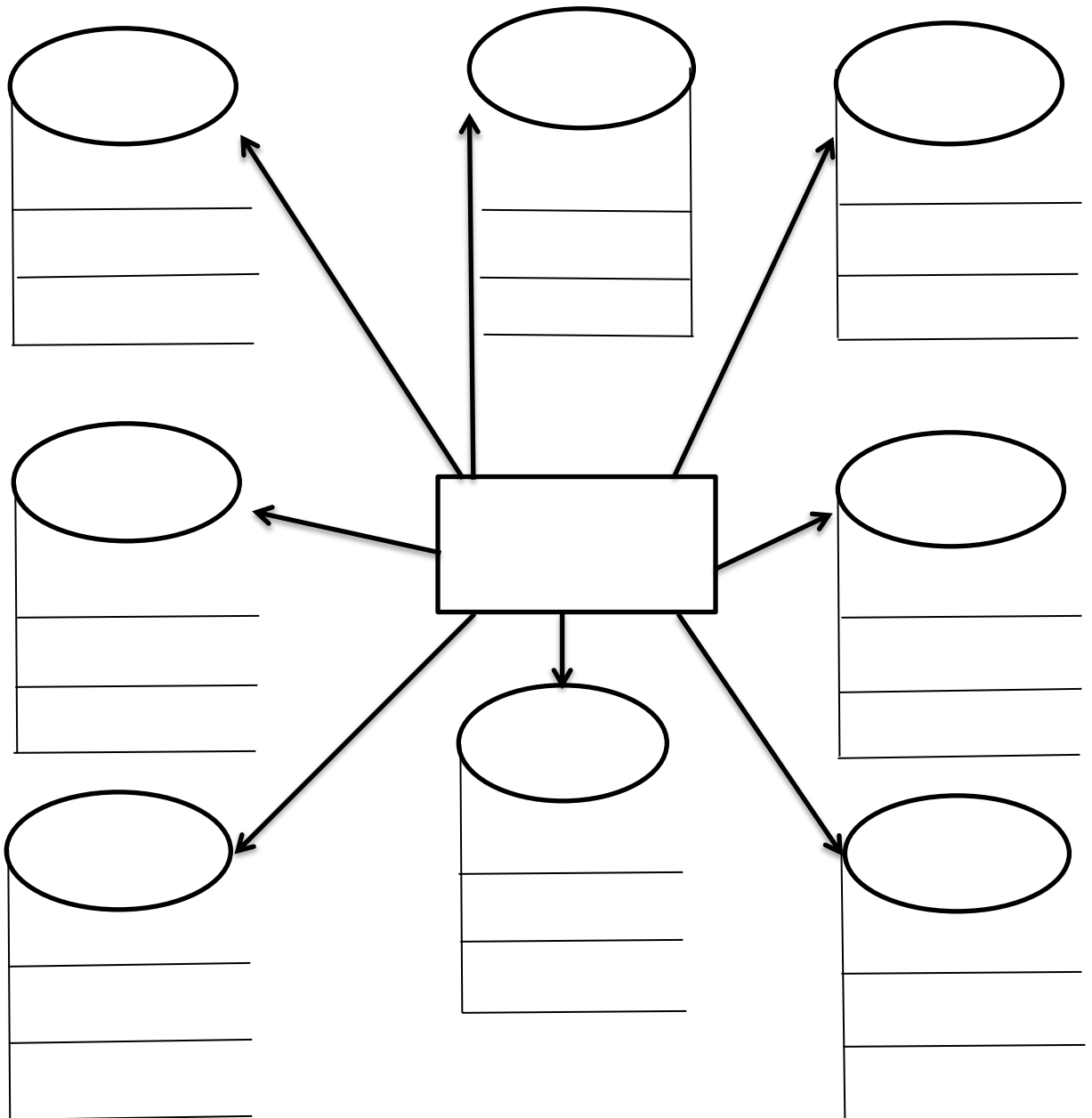
ลำดับที่	รายการ	คุณธรรม	จริยธรรม
1	ความสามัคคี		
2	ปิดน้ำทุกครั้งหลังใช้		
3	ความขยัน		
4	นวดให้พ่อ		
5	ความกตัญญู		
6	ความมีน้ำใจ		
7	พูดจาไพเราะ		
8	ความซื่อสัตย์สุจริต		
9	พูดความจริง		
10	ความมีวินัย		
11	กล่าวคำขอโทษ		
12	ยิ้มไหว้ทักทาย		
13	ความพอเพียง		
14	ความรับผิดชอบ		
15	ช่วยเก็บขยะที่ทิ้งไว้นอกถังขยะ		
16	เข้าสอนตรงเวลาเป็นประจำ		
17	ความสุภาพ		
18	แต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียน		
19	นักเรียนอ่านหนังสือทุกวัน		
20	ช่วยสอนการบ้านให้เพื่อน		

ใบงานที่ 2 วิเคราะห์คุณธรรมและจริยธรรมจากสื่อวีดิทัศน์

กลุ่มที่.....ชื่อกลุ่ม.....

- คำชี้แจง 1. เขียนชื่อวีดิทัศน์ที่รับชมลงในช่องสี่เหลี่ยม
2. บันทึกคุณธรรมที่พบในการชมวีดิทัศน์ ลงในช่องวงรี
3. บันทึกพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกที่พบของแต่ละคุณธรรม ลงในเส้นก้างปลา

ใบงานที่ 3 การค้นหาปัญหาที่สำคัญ

กลุ่มที่.....ชื่อกลุ่ม.....

คำชี้แจง สมาชิกแต่ละคนระบุปัญหาสำคัญ ที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วนที่สุด 3 – 5 ปัญหา

ลำดับความสำคัญ	ปัญหา

ใบงานที่ 4 การสร้างความดีด้วยโครงการคุณธรรม
 กลุ่มที่ชื่อกลุ่ม.....

- คำชี้แจง 1. อ่านข้อความทางซ้ายของตารางทีละข้อ
 2. ร่วมกันหาคำตอบจากข้อความทางซ้าย บันทึกลงในช่องด้านขวาของตาราง

1. ระบุปัญหา โดยเลือกปัญหาจากใบงานที่ 3 ที่กลุ่มต้องการแก้ไขมากที่สุด	ปัญหา :
2. ระบุสาเหตุของปัญหา โดยนำมาจากสาเหตุที่วิเคราะห์ไว้แล้วในใบงานที่ 4 และพิจารณาเพิ่มเติมตามความจำเป็น	สาเหตุของปัญหา (อาจมีมากกว่า 1 สาเหตุ) 1. 2. 3.
3. กำหนดวัตถุประสงค์ โดยให้สอดคล้องกับปัญหาและสาเหตุของปัญหา	ระบุวัตถุประสงค์ที่ทำโครงการ 1..... 2..... 3.
4. กำหนดเป้าหมายของการแก้ปัญหา นั้น โดยระบุเป้าหมายเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ - เชิงปริมาณ โดยระบุกลุ่มบุคคล และจำนวนที่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลง - เชิงคุณภาพ โดยระบุพฤติกรรม บ่งชี้เชิงบวกที่ต้องการให้เกิดขึ้น โดยกำหนดให้เป็นเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาวก็ได้	เป้าหมายเชิงปริมาณ = นักเรียน/ครู..... จำนวน.....คน เป้าหมายเชิงคุณภาพ - เป้าหมายระยะสั้น (ระยะ 1-6 เดือนแรก) - เป้าหมายระยะยาว (ระยะ 12 เดือน)
5.กำหนดวิธีแก้ไขปัญหา(สอดคล้องกับสาเหตุของปัญหา และวัตถุประสงค์ วิธีการแก้ไขต้องเป็นวิธีการเชิงบวก) ตามกระบวนการ P – D – C – A	วิธีแก้ไขปัญหา 1. 2. 3. 4.
6.กำหนดหลักธรรม พระราชดำรัส พระราชดำริ หรือคำสอนที่นำมาใช้ใน	หลักธรรม/พระราชดำรัส/พระราชดำริ/คำสอน

<p>การดำเนินงานโครงการคุณธรรมให้ประสบความสำเร็จ</p>	<p>.....</p>
<p>7. เชื่อมโยงไปสู่คุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน โดยระบุความสอดคล้องกับคุณธรรมเป้าหมาย และพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก ซึ่งนำมาจากใบงานที่ 5</p>	<p>คุณธรรมเป้าหมาย</p> <p>พฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก.....</p>
<p>8. กำหนดวิธีวัดและประเมินผล โดยกำหนดตัวชี้วัด เพื่อวัดหรือประเมินผลว่ามีการเปลี่ยนแปลงในกลุ่มเป้าหมายเพียงใด</p> <p><u>วิธีการ</u> : สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการจะวัด เช่น การเก็บข้อมูลโดยการสอบถาม การสังเกต</p> <p><u>เครื่องมือ</u>: สอดคล้องกับวิธีการวัด เช่น แบบสอบถาม แบบสังเกต</p> <p><u>ช่วงเวลา</u>: เหมาะสมกับลักษณะของโครงการ</p>	<p>ตัวชี้วัด</p> <p>.....</p> <p>วิธีการประเมิน.....</p> <p>.....</p> <p>เครื่องมือที่ใช้ประเมิน.....</p> <p>.....</p> <p>ช่วงเวลาในการประเมิน.....</p> <p>.....</p>
<p>9. ตั้งชื่อโครงการคุณธรรม (ชัดเจน เข้าใจง่ายและสะท้อนถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และกิจกรรม)</p>	<p>ชื่อโครงการคุณธรรม.....</p>
<p>10. คณะผู้รับผิดชอบ</p>	<p>ชื่อคณะผู้รับผิดชอบ.....</p>
<p>11. ครูที่ปรึกษา</p>	<p>ชื่อครูที่ปรึกษา.....</p>

หลักธรรม

พรหมวิหาร 4 เป็นหลักธรรมประจำใจที่จะช่วยให้เราดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างประเสริฐและบริสุทธิ์

1. เมตตา หมายถึง ความปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับสุข
2. กรุณา หมายถึง ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์
3. มุทิตา หมายถึง ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี
4. อุเบกขา หมายถึงการรู้จักวางเฉย

อริยสัจ 4 คือความจริงอันประเสริฐ ความจริงของพระอริยะ เป็นผู้ประเสริฐได้

1. ทุกข์หมายถึง ความทุกข์ หรือ ปัญหา ความรู้สึกไม่สบายกาย-ใจ ความเศร้าโศกเสียใจ
2. สมุทัยหมายถึง ต้นเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์หรือ ปัญหาหรือความต้องการหรือความอยาก
3. นิโรธ หมายถึง สภาวะที่ทุกข์หมดสิ้นไปปราศจากทุกข์ มีแต่ความสงบร่มเย็น
4. มรรคหมายถึง ข้อปฏิบัติที่เป็นเหตุให้ถึงความดับทุกข์

อิทธิบาท 4 ธรรมแห่งความสำเร็จในการทำงาน

1. ฉันทะได้แก่ความพึงพอใจในสิ่งที่ทำอยู่บุคคลควรรักงานรักเพื่อนร่วมงาน รักหมู่คณะและสถาบัน
2. วิริยะได้แก่ความเพียรพยายามมีความขยัน อดทนมีมานะ บากบั่นจนประสบผลสำเร็จ
3. จิตตะได้แก่ ความตั้งใจการฝักใฝ่อย่างจริงจัง มีความตั้งใจว่าจะทำทุกอย่างให้ดี ทำให้ได้มีเจตนาแน่วแน่
4. วิมังสาได้แก่ ความสุขุมรอบคอบพิจารณาสิ่งที่ทำด้วยปัญญามีการตรวจตราอยู่เสมอให้รอบคอบ

สังคหัตถ์ 4หลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจของผู้อื่นผู้ไม่ตรี เอื้อเพื่อ เกื้อกูล ซึ่งกันและกัน

1. ทานคือ การให้ การเสียสละหรือการเอื้อเพื่อแบ่งปันของๆตนเพื่อประโยชน์แก่บุคคลอื่น ไม่ตระหนี่ถี่เหนียว
2. ปิยวาจาคือการพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน พูดด้วยความจริงใจ ไม่พูดหยาบคายก้าวร้าว
3. อัถถจริยาคือการสงเคราะห์ทุกชนิดหรือการประพฤติในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น
4. สมานัตตา คือ การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอหรือมีความประพฤติเสมอดันเสมอปลายและไว้วางใจให้แก่ผู้อื่น

ตัวอย่าง

โครงการคุณธรรม

มุทิตาปัญญาชน ตอน พี่สอนน้อง

(The Sympathetic joy of wisdom ep.The teaching of SENIOR)

ชื่อกลุ่ม : ดาวห้าแฉก

โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓

มุทิตาปัญญาชน

The Sympathetic joy of wisdom ep.The teaching of SENIOR

รายชื่อสมาชิก

นางสาวเข็มจิรา	ขอบอรัญ	(หัวหน้ากลุ่ม)
นางสาวนาริสา	ถาอิน	(รองหัวหน้ากลุ่ม)
นายภูษณ	ทรายงาม	
นายวรินทร์	มากะเรื่อน	
นายเข็มทัต	สุทธิประภา	(เลขานุการ)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

- พระสงฆ์ที่ปรึกษา :** พระมหากิตติพัทธ์ ยตินธโร
วัดศรีประวัติ ตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี 11130
- ชื่อผู้บริหาร :** นายสมชาย ปิ่นทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี
- ครูที่ปรึกษา :** ครูเสาวนิต เดชคง
ครูรุจณ์ หาเรื่อนทรง
ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมวัฒนธรรม
- ชื่อสถานศึกษา:** โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี
- ที่ตั้ง :** เลขที่ ๘๖ หมู่ ๒ ถนนกาญจนาภิเษก ตำบลบางคูเวียง อำเภอบางกรวย
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๓๐
- หมายเลขโทรศัพท์ :** ๐๒-๙๘๕-๑๙๙๕
- โทรสาร :** ๐๒-๙๘๕-๑๙๙๔
- เว็บไซต์ :** <https://www.tsn.ac.th/>

คำนำ

โครงการคุณธรรมฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อใช้เป็นหลักฐานร่องรอยในการการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของ
โรงเรียนอย่างมีกระบวนการ แนวคิดหลักการที่บูรณาการมาจากสิ่งที่ปฏิบัติโดยปกติในการประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนด โดย
ผู้จัดทำมุ่งหวังว่า การดำเนินโครงการในครั้งนี้จะเป็นพื้นฐานที่ทำให้เกิดการพัฒนาโครงการคุณธรรมในครั้ง
ต่อไปอย่างกว้างขวาง

นางสาวเข็มจิรา

ขอบอรัญ

นางสาวนาริสา

ถาอิน

นายภูษณ

ทรายงาม

นายวรินทร์

มากะเรื่อน

นายเข็มทัต

สุทธิประภา

กิตติกรรมประกาศ

โครงการนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาจากพระอาจารย์กิตติพัทธ์ วัดศรีประวัติ ที่ให้การสนับสนุนทั้งทางด้านงบประมาณ และสถานที่ในการจัดกิจกรรม ตลอดจนให้การอนุเคราะห์กลุ่มดาวห้าแฉกในหลายด้านๆ เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย กลุ่มของข้าพเจ้าจึงขอกราบ นมัสการมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคุณครูเสาวนิต เดชคง ครูที่ปรึกษาของกลุ่มข้าพเจ้าที่อำนวยความสะดวก และประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้โครงการบรรลุผลสำเร็จเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณครู รุจน์ หาเรือนทรง ที่ให้คำปรึกษา ตลอดจนให้แนวคิดในการจัดทำโครงการ และการอนุเคราะห์จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการทำโครงการ

ขอขอบพระคุณเพื่อนๆ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔/๔ ที่ให้ความร่วมมือทั้งกำลังร่างกายและ กำลังสติปัญญา ช่วยกันคิดช่วยกันทำงานคุณธรรมบรรลุมิตรภาพประสงค์ที่ตั้งไว้

สุดท้ายขอขอบใจน้องๆ โรงเรียนอนุบาลบางกรวย ที่ให้ความร่วมมือร่วมใจ ร่วมกิจกรรมกับ พี่ๆ ด้วยดีจนทำให้พี่ได้รู้สึกมีความสุขถึงการเป็นผู้ให้และมีกำลังใจที่จะทำดีต่อไปเรื่อยๆ

นางสาวชมจิรา

ขอบอรัญ

นางสาวนาริสา

ถาอิน

นายภูษณ

ทรายงาม

นายวรินทร์

มากะเรื่อน

นายเขมทัต

สุทธิประภา

บทคัดย่อ

โรงเรียนอนุบาลบางกรวยซึ่งเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา ตั้งอยู่ในวัดศรีประวัติดำเนินบางกรวย จังหวัดนนทบุรี และตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกับโรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี ได้มีกิจกรรมให้ความรู้และมีการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนโรงเรียนอนุบาลบางกรวยเพิ่มเติมในวันอาทิตย์ แต่พบปัญหาว่าในการจัดกิจกรรมดังกล่าวขาดแคลนกำลังคน ผู้จัดทำโครงการจึงคิดหาวิธีช่วยเหลือชุมชนตามศักยภาพของตนเอง ได้แก่ การจัดกิจกรรมด้านวิชาการ การจัดกิจกรรมด้านนันทนาการ ได้ผลการดำเนินโครงการเป็นที่ประจักษ์ คือ โครงการได้ช่วยแบ่งเบาภาระของพระสงฆ์และชุมชนวัดศรีประวัติดำเนินบางกรวย ในการจัดกิจกรรมในวันอาทิตย์ของวัดศรีประวัติดำเนินบางกรวย เกิดการคิดและจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านวิชาการและคุณธรรมที่มีความหลากหลายสำหรับนักเรียนโรงเรียนอนุบาลบางกรวย ส่งผลเกิดเจตคติที่ดีงามและคุณค่าของการมีมูทิตาจิตตามหลักพรหมวิหารสี่

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทคัดย่อ	ค
สารบัญ	ง
บทที่ ๑ บทนำ	๑-๒
๑. ที่มาและความสำคัญ	
๒. วัตถุประสงค์	
๓. ขอบเขตการศึกษาเรียนรู้	
บทที่ ๒ การดำเนินงานโครงการ	๓-๔
๑. วิธีดำเนินงานโครงการ	
๒. งบประมาณ	
๓. แหล่งที่มาของงบประมาณ	
๔. อุปสรรคความผิดพลาดและการแก้ปัญหา	
บทที่ ๓ ผลการดำเนินงาน	๕-๙
บทที่ ๔ การศึกษาวิเคราะห์	๑๐-๑๒
๑. ปัญหาและสาเหตุในการจัดกิจกรรม	
๒. เป้าหมายและทางแก้	
๓. หลักการและหลักธรรมที่นำไปใช้	
๔. ประเมินการดำเนินงาน	
๕. การประเมินตนเอง	
๖. การประเมินและวิจารณ์โดยผู้อื่น	
บทที่ ๕ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	๑๓-๑๔
๑. สรุปผลการดำเนินโครงการ	
๒. แผนงานการดำเนินงานในอนาคตและข้อเสนอแนะ	

บทที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มาและความสำคัญ

ด้วยโรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี เป็นโรงเรียนที่มุ่งเน้นการส่งเสริมงานด้านคุณธรรม อีกทั้งหลักสูตรสถานศึกษาได้กำหนดให้นักเรียนทุกคนต้องผ่านการทำกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ กลุ่มดาวห้าแฉกของข้าพเจ้าจึงพิจารณาว่า เมื่อการทำสาธารณประโยชน์นักเรียนทุกคนได้ทำโดยปกติตามหลักสูตรแล้วจึงควรคิดบูรณาการนำคตินิยม หลักธรรม อีกทั้งพระราชดำรัสของในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาผนวกในเป็นแนวทางในการทำกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ จึงเกิดเป็นโครงการคุณธรรมของกลุ่ม

กลุ่มของข้าพเจ้าได้สำรวจสภาพของชุมชนรอบๆโรงเรียน จึงได้เลือกโรงเรียนอนุบาลบางกรวยซึ่งเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา ตั้งอยู่ในวัดศรีประวัติ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี เป็นสถานที่จัดกิจกรรมโครงการคุณธรรม เนื่องจากพบว่า วัดศรีประวัติมีกิจกรรมให้ความรู้และมีการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนโรงเรียนอนุบาลบางกรวยเพิ่มเติมในวันอาทิตย์ เพื่อเป็นการสอนเสริม แบ่งเบาภาระผู้ปกครองที่ต้องทำงานในวันอาทิตย์และไม่มีเวลาดูแลนักเรียนโดยมีพระสงฆ์เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน แต่เนื่องจากพระสงฆ์มีจำนวนน้อย ประกอบกับมีเด็กนักเรียนหญิง และนักเรียนที่เป็นเด็กเล็ก พระสงฆ์จึงไม่สะดวกที่จะดูแลนักเรียนประถม จำนวน ๖๕ คนที่มีความหลากหลาย และมีสนใจที่แตกต่างกันได้ทั้งหมด

ดังนั้น กลุ่มดาวห้าแฉกจึงมีความสนใจที่จะทำให้ปัญหาดังกล่าวหมดสิ้นไป จึงได้จัดทำโครงการคุณธรรม เรื่อง “มุทิตาปัญญาชน ตอน พี่สอนน้อง” ขึ้นเพื่อช่วยเหลือชุมชนและให้น้องๆเยาวชนโรงเรียนอนุบาลบางกรวย ได้รับความรู้ ความสนุกสนาน เรียนรู้ในแบ่งปันและการอยู่ร่วมกันในสังคม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและในห้องเรียน

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อช่วยเหลือแบ่งเบาภาระของพระสงฆ์และชุมชนวัดศรีประวัติ
๒. เพื่อจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านวิชาการและนันทนาการ ที่สอดแทรกคุณธรรม ที่มีความหลากหลายสำหรับนักเรียนอนุบาลบางกรวยอย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง
๓. เพื่อให้นักเรียนอนุบาลบางกรวยเกิดเจตคติที่ดีงามและคุณค่าของการมีมุทิตาจิตตามหลักพรหมวิหารสี่

๓. ขอบเขตการศึกษาเรียนรู้

กลุ่มเป้าหมาย : นักเรียนโรงเรียนอนุบาลบางกรวย วัดศรีประวัติ จำนวน ๖๕ คน

ระยะเวลา : ๑ ภาคเรียน (พ.ค.-ก.ย.๖๐)

สถานที่ : วัดศรีประวัติ อ.บางกรวย ต.ปลายบาง จ.นนทบุรี

บทที่ ๒

การดำเนินงานโครงการ

๑.วิธีดำเนินโครงการ

กิจกรรม / ขั้นตอน	ระยะเวลา	งบประมาณ (บาท)	หมายเหตุ
การวางแผน(Plan)			
๑)รวมกลุ่มเพื่อนนักเรียนในชั้นเรียน ห้อง ม.๔/๔ ตั้งเป็นกลุ่มแกนนำ โดยใช้ชื่อว่า กลุ่มดาวห้าแฉกเพื่อทำการสำรวจปัญหารอบๆ ชุมชนโรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี	๒ สัปดาห์	-	เริ่มต้นในภาคเรียนที่ ๑/๒๕๖๐
๒) จัดประชุมนำเสนอปัญหาและปรึกษาหารือ ขอความเห็นชอบ เพื่อนักเรียนชั้น ม.๔/๔ คนอื่นๆในชั้น เพื่อขอความร่วมมือ ให้ช่วยคิดและจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรมที่จะนำไปจัดให้กับนักเรียนอนุบาลบางกรวยในขอบเขต ดังนี้ - เนื้อหาสาระที่จะสอนทางวิชาการ เพิ่มสอนเสริมเพิ่มความรู้ในช่วงเช้า - กิจกรรมนันทนาการ เกมส์ เพื่อฝึกทักษะให้น้องๆในช่วงบ่าย	๒ สัปดาห์	-	
ดำเนินงาน(do)			
๑) กลุ่มดาวห้าแฉก เป็นแกนนำกิจกรรมจากเพื่อนๆนักเรียนชั้นม.๔/๔ ช่วยกันคิดไปเสนอพระอาจารย์กิตติพัทธ์ พระสงฆ์ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบสอนเสริมวันอาทิตย์ได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขและขออนุญาตเข้าไปจัดกิจกรรม	๑ สัปดาห์	-	
๒) นำกิจกรรมที่เตรียมไว้ไปจัดกิจกรรมช่วยพระอาจารย์ตามวันและเวลาที่กำหนด	ตามวันที่กำหนด	๕๐๐	วันอาทิตย์ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๐
ประเมินและสรุปผล(Check)			
ประชุมเพื่อประเมินการทำงานเป็นระยะพัฒนาการสอนและกิจกรรมให้ดีขึ้น และปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนเพื่อไม่ให้ซ้ำจำเจ	๑ สัปดาห์	-	จัดทำรายงานสรุป

๒. งบประมาณ

ค่าอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม (ค่าน้ำ ขนม สำหรับเป็นรางวัลในนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม) เป็นเงิน ๕๐๐ บาท(ห้าร้อยบาทถ้วน)

๓.แหล่งที่มาของงบประมาณ

๓.๑ งบประมาณได้มาจากขายขวดน้ำและกระดาษภายในห้องเรียน ม.๔/๔

๓.๒ งบประมาณที่ได้จากการบริจาคของวัดศรีประวัตินำเงินที่ได้ซื้อหนังสือเรียน หนังสือแบบฝึกหัด เพื่อให้น้องๆได้ใช้เรียน และทำแบบฝึก

๔. อุปสรรคความผิดพลาดและการแก้ปัญหา

๔.๑ อุปสรรค

เนื่องจากน้องๆ มีหลายระดับชั้น มีความสนใจที่แตกต่างกัน จึงยังไม่สามารถจัดกิจกรรมที่สร้างความสนใจให้กับทุกคนได้ น้องจึงขาดความร่วมมือในบางกิจกรรม

๔.๒ แก้ปัญหาโดยการ

มีของรางวัลจากกิจกรรมนั้นๆและพยายามทำให้น้องๆร่วมกิจกรรมกันทุกคน

บทที่ ๓

ผลการดำเนินงาน

น้องๆสนใจในงานกิจกรรมที่พวกเราสอนน้อง กิจกรรมที่จัดขึ้นมีทั้งการทำแบบฝึกหัดทบทวนจากในห้องเรียนและกิจกรรมนันทนาการด้วยการนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการทำกิจกรรมนันทนาการ ทั้งนี้กิจกรรมที่เกิดขึ้นทั้งหมดล้วนมีข้อคิดและคุณธรรมแฝงอยู่ทั้งในด้านความสามัคคี ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความซื่อสัตย์ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น โดยแบ่งการจัดกิจกรรมเป็น ๒ ช่วง ดังนี้

๑. กิจกรรมทางวิชาการ (ช่วงเช้า) เป็นการให้ความรู้ทางวิชาการในวิชา คณิตศาสตร์ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ซึ่งกิจกรรมหลักๆ เป็นการสอนการบ้านให้นักเรียนประถมศึกษาในแต่ละระดับชั้น

พี่ๆกำลังอธิบายการทำแบบฝึกหัดวิชาคณิตศาสตร์ให้กับน้องๆป.๓

พี่ๆกำลังอธิบายวิธีการทำภาษาไทยให้กับน้องๆป.๔ และ ป.๕

๒. กิจกรรมนันทนาการ (ช่วงบ่าย) เป็นการทำกิจกรรมโดยการนำความรู้มาบูรณาการ

พี่ๆกำลังประชุมเรื่องกิจกรรมที่จะจัดให้น้องๆ

น้องๆกำลังเล่นกิจกรรมส่งบอลถึงปลายทางอย่างสนุกสนาน

น้องๆกำลังส่งปิงปองให้กัน

น้องๆกำลังเตรียมตัวเล่นวีนิงเปรี๊ยะ

บทที่ ๔

การศึกษาวิเคราะห์

๑. ปัญหาและสาเหตุในการจัดกิจกรรม

จากการสำรวจพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมพบว่า

๑.๑ ขาดแคลนอุปกรณ์หรือสื่อในจัดกิจกรรมสาเหตุเนื่องมาจากขาดกำลังแรงงานในการทำหรือจัดหาสื่อ หรืออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม

๑.๒ สถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมไม่มีอุปกรณ์ที่เป็นสื่อเทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอนเนื่องจากเป็นบริเวณวัดที่ใช้ประกอบพิธีทางศาสนา

๒. เป้าหมายและทางแก้

แบ่งกลุ่มและขอความร่วมมือจากเพื่อนในชั้น ม. ๔/๔ เพื่อทำสื่อการเรียนการสอนอย่างง่าย ๆ ที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยีมากมาย ซึ่งสื่อการสอนที่ใช้ โดยในภาคเช้าจะสอนแบ่งสอนเป็นวิชา ภาษาไทย คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และวิทยาศาสตร์ ตามลำดับของระดับชั้น ในภาคบ่ายจะจัดกิจกรรมนันทนาการให้น้องๆ เพื่อแก้ปัญหาไม่มีสื่อการเรียนการสอนและน้องๆ ระดับชั้นมีส่วนร่วมและปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน

๓. หลักการและหลักธรรมที่นำไปใช้

หลักธรรมที่เรานำมาใช้คือเรานำหลักธรรมเรื่องความมีน้ำใจมาใช้ซึ่งความมีน้ำใจในที่นี้ของเราคือการที่พวกเราเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อนำความรู้ที่พวกเราได้เรียนรู้มาสอนให้น้องๆต่อไปเพื่อให้น้องๆได้มี การศึกษาและนำความรู้ไปใช้ต่อไปในอนาคต โดยใช้หลักธรรมดังนี้

๓.๑ พรหมวิหาร ๔ คือ ธรรมของพรหมหรือของท่านผู้เป็นใหญ่ พรหมวิหารเป็นหลักธรรมสำหรับทุกคน เป็นหลักธรรมประจำใจที่จะช่วยให้เราดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างประเสริฐและบริสุทธิ์ หลักธรรมนี้ ได้แก่

- เมตตา คือ ความปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับสุข
- กรุณา คือ ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์
- มุทิตา คือ ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี
- อุเบกขา คือ การรู้จักวางเฉย

ซึ่งในการดำเนินโครงการครั้งนี้ เกิดขึ้นเพราะกลุ่มของเรามีความปรารถนาที่ดี ที่จะช่วยเหลือน้องๆ โรงเรียนอนุบาลบางกรวย ผลที่ได้รับเป็นความสุขและความภูมิใจที่เห็นน้องๆ มีความสุขสนุกไปกับกิจกรรมของพวกเรา

๓.๒ พระราชดำรัส “...สังคมใดก็ตาม ถ้ามีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูลกัน ด้วยความมุ่งดีมุ่งเจริญต่อกัน สังคมนั้นย่อมเต็มไปด้วยไมตรีจิต มิตรภาพ มีความร่มเย็นเป็นสุข น่าอยู่...” พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระ

ปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานเพื่อเชิญลงพิมพ์ในนิตยสารที่ระลึกครบ ๓๖ ปี ของสโมสรไลออนส์ แห่งกรุงเทพฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๘

๔. ประเมินการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานของเราเป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายไว้น้องๆให้ความสนใจและใส่ใจในการเรียนและการสอนของพวกเราเป็นอย่างดี

๕. การประเมินตนเอง

การประเมินตนเอง พวกเรารู้สึกว่าพวกเราสามารถทำทุกอย่างได้และผ่านไปได้ด้วยดีโดยที่ไม่ประสบปัญหาเลยและมีความรับผิดชอบมากขึ้นทุกครั้งที่ได้สอนน้องๆ

๖. การประเมินและวิจารณ์โดยผู้อื่น

การประเมินและวิจารณ์โดยผู้อื่น กลุ่มของดาวห้าแฉกของได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อขอรับการประเมินและคำแนะนำ ดังนี้

๑) พระสงฆ์ที่ปรึกษาโครงการ

พระอาจารย์กิตติพัทธ์ ครูพระที่ปรึกษาโครงการ ได้ประเมินว่า

"...โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี กับโรงเรียนอนุบาลบางกรวย ก็เป็นเหมือนโรงเรียนพี่โรงเรียนน้องกัน คืออยู่ใกล้กันเพียงเดินข้ามถนนก็ถึงกัน โครงการนี้เป็นโครงการที่มีประโยชน์ ทำให้ได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย คือ นักเรียนกลุ่มดาวห้าแฉก โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี ก็ได้ประโยชน์ น้องๆนักเรียนโรงเรียนอนุบาลบางกรวยก็ได้ประโยชน์ การแบ่งปันการให้กันก็เป็นการแสดงมุทิตาจิต ซึ่งก็สอดคล้องกับหลักธรรมในพรหมวิหารสี่ ขั้นตอนก็ดำเนินค่อนข้างมีระบบ คือได้เกิดกระบวนการทางปัญญาในการพิจารณาปัญหาจากชุมชนนำไปสู่การแก้ไข และโครงการนี้ยังขยายผลต่อไปได้อีก พระอาจารย์ก็มีความยินดีที่จะให้ความร่วมมือเช่นนี้ต่อไป..."

๒) ครูที่ปรึกษาโครงการประเมิน

ครูเสาวนิต เดชคง ครูที่ปรึกษาโครงการได้ประเมินว่า

"...เป็นโครงการที่ทำได้จริง แม้ว่าจะเริ่มจากจุดเล็กๆ แต่เป็นโครงการที่แท้จริง น้องๆที่เข้าร่วมกิจกรรมก็น่าจะรู้สึกสนุกยินดีกับการจัดกิจกรรมของพี่ๆ ม.ปลาย การจัดโครงการที่ออกไปช่วยเหลือชุมชนเช่นนี้ ทำตัวผู้ปฏิบัติเริ่มเกิดความภาคภูมิใจในการทำ ความดี ดำเนินชีวิตตามหลักมูทิตา คือ มีความยินดีที่จะสร้างความสุขช่วยเหลือผู้อื่นๆ น้องๆเด็กๆที่เข้าร่วมกิจกรรมก็จะได้รับพลังทางบวกไปด้วย เป็นการช่วยขัดเกลาจิตใจทั้งผู้ให้และผู้รับ ส่วนเรื่องแบบฝึกหัดใบงานข้อเสนอแนะ นักเรียนควรเตรียมแบบฝึกหัดและบทการเรียนการสอนให้หลากหลายมากขึ้นและควรที่จะควบคุมพฤติกรรมของเด็กบางคนให้ได้ดียิ่งขึ้นเพื่อที่การเรียนการสอนจะได้ไม่มีอุปสรรคอีกต่อไป..."

ครูรุจัน หาเรือนทรง ครูที่ปรึกษาโครงการได้ประเมินว่า

"...ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นทิศทางในการจัดกิจกรรม ซึ่งโครงการนี้มีบูรณาการกับหลักสูตรสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี เพราะนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ซึ่งมีอยู่ในหลักสูตรสถานศึกษาเป็นสิ่งที่นักเรียนปฏิบัติโดยปกติมาใช้ควบคู่กับหลักสูตร ทำให้เกิดโครงการคุณธรรมที่ปฏิบัติจริงๆ แสดงถึงความความรู้จักตนเอง ความมีเหตุผลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แต่ควรจะปรับในเรื่องของกิจกรรมให้ชัดเจนขึ้น หลากหลายขึ้น และในครั้งต่อไปอาจจะจัดกลุ่มนักเรียนในห้องทุกคน เพื่อเข้าไปช่วยเหลือชุมชนใกล้เคียงให้มากขึ้นกว่านี้..."

๓) ผู้ที่เกี่ยวข้อง

น้องมอส นักเรียนชั้น ป.๑ โรงเรียนอนุบาลบางกรวยประเมินว่า

"...เป็นกิจกรรมที่สนุก พี่ๆมีอะไรมาให้เล่นตลอด ผมชอบกิจกรรมวาดภาพระบายสีที่สุด"

น้องไบบัว นักเรียนชั้น ป.๓ โรงเรียนอนุบาลบางกรวยประเมินว่า

"...หนูชอบกิจกรรมวิ่งเปรี๊ยะที่สุดค่ะเพราะสนุกและได้วิ่งออกกำลังกายด้วย"

บทที่ ๕

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

๑. สรุปผลการดำเนินโครงการ

๑.๑ กิจกรรมสอนเสริมทางวิชาการ

วิชา	กิจกรรม	ผลที่ได้รับ
คณิตศาสตร์	ให้น้องๆทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับเรื่องที่เราเรียนในชั้นเรียนของแต่ละระดับชั้น	บ้างข้อของแบบฝึกหัดน้องๆยังทำไม่ได้และพวกเราได้สอนเพิ่มเติมในข้อที่น้องๆทำไม่ได้
ภาษาไทย	กิจกรรมตอบคำศัพท์ภาษาไทย โดยให้แบ่งทีมและเล่นเป็นเกมส์	น้องๆให้ความสนใจกับกิจกรรม และร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี
ภาษาอังกฤษ	กิจกรรมบัตรภาพคำศัพท์โดยให้น้องๆดูภาพแล้วบอกคำศัพท์เป็นภาษาอังกฤษ	มีบางภาพที่น้องๆไม่รู้จักรักคำศัพท์ และได้สอนคำศัพท์เพิ่มเติมให้น้อง
วิทยาศาสตร์	ทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนในชั้นเรียนของแต่ละระดับชั้น	ในบ้างข้อของแบบฝึกหัดน้องๆยังทำไม่ได้และพวกเราได้สอนเพิ่มเติมในข้อที่น้องๆทำไม่ได้

๑.๒ กิจกรรมนันทนาการในช่วงบ่าย

เป็นกิจกรรมที่รวมทุกระดับชั้นและเป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างทักษะความสามัคคี

ชื่อกิจกรรม	การดำเนินกิจกรรม	ผลที่ได้รับ
วิ่งเปรี๊ยะ	-แบ่งน้องเป็น ๒ กลุ่ม -วางเก้าอี้ไว้ข้างหน้าแถวทั้งสองเพื่อเป็นจุดวิ่งโค้ง -ให้ผ้าก๊ับน้องคนแรก แล้วให้น้องวิ่งแล้วใช้ผ้าตีหลังกัน	-ได้ฝึกความสามัคคี -น้องมีทักษะการวิ่ง -ได้ออกกำลังกาย -ได้ฝึกความว่องไว
ชื่อกิจกรรม	การดำเนินกิจกรรม	ผลที่ได้รับ
ส่งลูกปิงปอง	-ให้ช้อนกับน้องทุกคน	-ได้ฝึกความสามัคคี -ได้ฝึกการทรงตัว

	-ส่งลูกปิงปองให้น้องคนแรกส่งให้ เพื่อนคนต่อไปโดยที่ห้ามใช้มือและ ห้ามทำลูกปิงปองหล่น	
ส่งบอลถึงจุดหมาย	-แบ่งน้องๆเป็น ๕ กลุ่ม -จัดแถวน้องๆเป็นแถวตอนลึก -อธิบายกฎการเล่น โดยให้น้องคน แรกส่งข้ามหัวให้คนต่อไปแล้วคน ต่อไปก็ส่งบอลลอดระหว่างขา สลับ ไปเรื่อยๆ โดยห้ามหล่น	-ฝึกความสามัคคี -ฝึกการสื่อสารกัน

๒. แผนงานการดำเนินงานในอนาคตและข้อเสนอแนะ

แผนงานในอนาคต คือ การชักชวนเพื่อนในห้องทั้งหมด มาร่วมทำกิจกรรม เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมที่วัดศรีประวัติดำเนินการได้ทุกอาทิตย์